

Jesus, islam & Sverige

Jesu fyra förhållningssätt gentemot människor, religion och förtryck

Det finns fler än två synsätt på islam och muslimer. Det blir lätt endast två ytterligheter: Antingen är det bara terrorister och jihad som porträtteras eller islam som en fredens religion. Båda kan ibland vara sanna, men är aldrig helt rättvisande. Därför famlar ofta svensk debatt och politik i sin hållning till islam och muslimer. Man tror att man måste välja en av dessa ytterligheter. Men så enkel är inte verkligheten. Många människor, oavsett livsåskådning, ser Jesus som en förebild. Det gör även muslimer. Hos Jesus kan man se åtminstone fyra förhållningssätt gentemot människor, religion och förtryck. Och där har vi alla något att lära - troende som icke-troende.

1. Jesus levde med andra

Jesus levde sida vid sida med vanliga människor, även med dem som inte trodde som han, och med dem som hade andra seder och bruk. Jesus levde faktiskt i ett multikulturellt samhälle. Även dagens Sverige har många religiösa grupper och allehanda seder och bruk - från inmundigande av surströmming till avståndstagande från fläsk av både judar, muslimer och vegetarianer. Vi har liberala kristna, sekulariserade muslimer, fanatiska veganer, proselyterande buddister. Och vi måste lära oss att leva sida vid sida, dela glädje och sorg, betala skatt, värna vård, skola och omsorg.

2. Jesus levde för andra

Vi behöver leva för andra och ställa upp för behövande. Det kan handla om att hjälpa muslimska flyktingar eller bidra till utvecklandet av Rosengård. Det kan innebära att bidra till återuppbyggnaden av Irak, stödja förkämpar för mänskliga rättigheter i arabvärlden, arbeta bland palestinska änkor och barn i Gaza. Tänk på Jesu liknelse om den barmhärtige samariern.

3. Jesus talade fritt och sökte övertyga andra

I ett fritt och demokratiskt samhälle arbetar politiska partier, ideella organisationer, kyrkor och en-fråge-rörelser för att övertyga andra och få fler medlemmar. Självklart ska vi stå upp för rätten att inte bara få tro utan också propagera för en viss övertygelse. Denna rätt gäller socialdemokrater, mormoner, green-peace-are och muslimer. Detta är yttrandefrihet, som inkluderar rätten och friheten att vittna om sin tro. Det innebär också rätt att byta åsikt, parti eller religion. Många gillar Jesus, men tycks ibland glömma att han var tämligen exklusiv i sina anspråk: ”Jag är vägen, sanningen och livet och ingen kommer till Gud utom genom mig”. Jesus talade öppet och fritt, han evangeliserade; propagerade om man så vill. Kunde Jesus, så bör vi.

4. Jesus bekämpade förtryck

Det finns också anledning att ibland konfrontera, starkt ifrågasätta och stundtals även förbjuda vissa företeelser, även om de finns hos muslimer och kan härledas till islam.

Vi kan inte tolerera att kvinnor ska behandlas som mindre värda inför lagen. Vi kan inte tolerera att det uppmanas till självmordsbombande - som det har gjorts i moskén i Stockholm. Vi kan inte tolerera att män, kvinnor eller barn förnedras eller förtrycks i islams namn, som i exempelvis Iran. Även Jesus gick hårt åt religiösa ledare som missbrukade religion och religiös auktoritet på detta sätt.

I en sann demokrati måste alla dessa fyra förhållningssätt finnas: leva tillsammans, hjälpa och stödja, tala fritt och söka övertyga, men även konfrontera och ifrågasätta.

Mats Tunehag

Utdrag ur uppsats publicerad i tidskriften Keryx 2/2007